

godt Eksempel til Efterfølgelse for vore yngre Geografer, der agter at gaa ud paa Arbejde i Marken

Ole Olufsen.

Drömsagor från Anderne av Erland Norden-skiöld med Teckningar av Hjalmar Eldh. Stockholm. Albert Bonniers Förlag. 1916.

E. N. har forøget Publikationerne fra sine Forskningsrejser i Andesregionerne i Sydamerika med en ny interessant lille Bog indeholdende en Samling Drømmesagn fra Andesbjergene. Sagnene er smukke og giver et godt Indblik i de Indfødtes Sjæleliv. Kærlighed og Kærlighedsæventyr spiller en stor Rolle i disse Sagn. Der hviler en egen melankolsk Mystik over dem alle, og Aandeverdens Indgriben i de levendes daglige Færden fremtræder som noget selvfølgeligt. De fleste af Sagnene gaar ud fra eller har paa en eller anden Maade Forbindelse med Titicaca Søen og det nærliggende høje Bjærg, Illimani, og de har paa et enkelt Sagn nær, hvor Madonna griber ind, en hedensk Kolorit. De afdødes Aander iklæder sig om Dagen oftest deres eget jordiske Hylster, medens de om Natten gaar over i Dyreskikkelser som: Kondorer, Jaguarer, Bjørne, og for smukke Kvinders Vedkommende i Skikkelse af en Hind.

I nogle af Sagnene fører Sagnfortælleren, medens han tygger sine Cocablade, Indianernes uundværlige Stimuleringsmiddel, os ind i gamle Grave, i Inca-Grave dybt under Jorden, eller i hele Komplex af Gravkamre i Bjærgenes Indre, hvor Guld i Form af kostbare Skaale etc. ligger gemt hos de rige afdøde Høvdinge. De kostbareste Skatte findes i de gamle Inca-Høvdinges Grave. Mangen en lader sig friste til at røve dem fra det mumieagtige Skelet, der sidder sammenkrøben i Hugstilling i de mørke Kamre; men Aanden lader da høre fra sig og straffer ham.

Sagnene staar i inderlig Forbindelse med den fjærne gamle Kulturtid i disse Egne af Verden, den eneste vi hører Tale om i Anderne, foruden den spanske, nemlig Incatiden. Det er derfor ikke saa underligt, at Titicaca, denne højtliggende mystiske Bjærgsø, spiller ind som Centraludgangspunkt for Sagn og Legender. Thi det gamle Perus Kultur stammer fra Egnen om Titicaca, hvor Aymarafolket havde sit Sæde. Fra disse Egne skal Incaerne i Spidsen for Quichua-Folket være draget til Cuzco og herfra ved List og Magt have udbredt deres

Herredømme over det vestlige Sydamerika fra Chile til Quito.

Igennem disse Sagn sporer man bl. a., hvilken mærkelig Tid Incaperioden har været i Sydamerika, det har været en Romertid i en Del af den ny Verden, en af den Art Guldaldere, der opstaar nu og da med lange Tidsmellemrum snart hist snart her paa Jorden. E. N's. Bog har da ikke alene skønliterær, men tillige historisk og ethnologisk Betydning.

Ole Olufsen.

Dundor-Heika og flere lappers historier. Fortalt av dem selv ved Inga Bjørnson. Med tegninger av Elise Danielsen. Alb. Cammermeyers Forlag. Lars Swanstrøm. Kristiania 1916. 129 S.

Forfatterinden har under et Ophold i Evenes Præstegaard i Ofoten 1915—16 jævnlig besøgt Egnens bofaste Lapper. Hvad disse har fortalt hende af egne Oplevelser og Tradition, har hun elskværdigt gengivet i den pudsige Blanding af norsk Dialekt og Skriftsprog, som norske Lapper anvender, naar de taler med Nordmænd. For den, som kender Lapperne og beklager, at de bortlægger deres gammeldags solide Klæder, er det ganske forfriskende at læse en saadan Udtalelse af en Lap (S. 89):

»No sier naturen ett, vie klær er besst. Trange klær er daarlig og skaper mye sygdom. Kjerregaardsklær! kalder jeg dette sirse og seksskillingslerrete. . . . Ka skal det vær for klær her oppi nordpolen, kor vinteren er saa strid! Det kan passe for Zululand det! I Zibirien der bruker di todobbelt pels og overdækket ansigt. Di baserer sæg etter klimaden.

Di som handler anderlessen er toskate folk. Di lar sig dø fortidlig«.

Forfatterinden har frembragt en fordringsløs, men underholdende lille Bog, som bl. a. indeholder enkelte smaa Bidrag til Egnens Folklore. — Desværre pryder de dilettantiske Tegninger ikke Bogen.

Gudmund Hatt.

Norges Geografi. II Bygder og Byer, Hans Reusch. Kristiania. I Kommission hos T. O. Brøgger, Kristiania 1917. Oktav, 372 S.

Første Del af dette Værk, som den bekendte Geograf Dr. Hans Reusch har publiceret om sit Fædreland, har allerede været omtalt i dette Tid-

skrift. Medens 1. Del gav en Oversigt over Norges Geografi i det hele, gaar 2. Del ind paa det mere detaillerede. Forfatteren tager hvert Amt i Norge for sig, og den karakteristiske Inddeling af hvert af disse Amtsaafsnit er: Grænser og naturlig Beskaffenhed, Befolkning, Beskrivelse af enkelte Egne og Steder, eller Byer og mærkelige Steder. hvorved der ved det sidst brugte Udtryk ikke saa meget skal tænkes paa Ordet »mærkelig« i dansk Forstand, som Steder af større Betydning. Hvor der i et Amt har været særlig Grund til at omtale Klimaet, allsaa hvor dette har en lokal Karakter, findes ogsaa Afsnit herom. Bogen er forsynet med en Mængde topografiske og geologiske Kortskitser, der giver god Vejledning, samt rigeligt med Illustrationer af Landskaber og Byer. Beskrivelsen af

Byer og Amter med deres Seværdigheder, Ruter og Jærnbaner, og hvad man møder paa disse, er korte og klare, og man faar af Værket Oplysning om mange Ting, dog mærker man maaske noget for tydeligt Forfatterens geologiske Interesser. En stor Del af Værkets Slutning optages af Norges Forhold til fremmede Lande i Evropa som: Spitsbergen, Rusland, Finland, Sverrig, Danmark, Tyskland, Holland, Belgien etc, samt til de øvrige Verdensdele. Af disse gives en kortfattet Beskrivelse. alt i Forhold til den Rolle, de spiller for Norge. Norge har i Dr. Reusch's Bog faaet en god Haandbog, der er tilgængelig for enhver. Ogsaa vore danske Turister, der besøger Norge, vil have megen Glæde af at anskaffe sig dette Værk.

Ole Olufsen.

Ny Literatur.

(Indkommet til Det kongelige danske geografiske Selskab.)

Evropa.

Det danske Meteorologiske Institut: Nautisk Meteorologisk Aarvog 1916.

Asien.

Les Formes du Relief dans L'Altai Russe et Leur Genèse, Etude Morphologique, 1917, par I. G. Grano, 8°, 126 S. med Illustr. og 1 Kort.

Polarlandene.

Le «Français» au Pôle Sud, par I. B. Charcot, 4° 486 S. med tatr. Illustr. (Skænket af Admiral C. F. Wandel.)

Kommitéen f Danmark-Eksped. Bd, III No. 21.

Forskelligt.

Dänisch Vestindien und Grönland, af Prof. O. Olufsen. Særtr. af Pet Mitt.

Vårt dagliga Bröd af Gunnar Andersson, 8°, 190 S. med tatr. Illustr. (Købt af Selskabet.)

Udenrigsministeriets Kalender for 1917.

Die Entstehung der Kontinente und Ozeane, von Dr Alfred Wegener, 1915. 8°, 94 S.

Kort.

Calendario Atlante de Agostini 1915, 1916 og 1917: Istituto Geografico de Agostini, Novara.